

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์นโยบาย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาเอกสาร และบทความ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ผลการศึกษาจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพนโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับ อาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการ/ความจำเป็นของนโยบายการยกระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามนโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในภาพรวมของแนวปฏิบัติ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหา และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายการยก ระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพนโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

โดยมีข้อค้นพบที่จะตอบคำถาม ต่อไปนี้

1. สภาพนโยบาย

1.1 ชนิดของนโยบาย

นโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและ อุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนโยบายเฉพาะด้านการศึกษา เนื่องจากเป็นนโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

ไปสู่ความเป็นเลิศ โดยการจัดกลุ่มสถาบันการศึกษาตามศักยภาพ ปรับเงินเดือน ค่าตอบแทนของ
 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้สูงขึ้น โดยภาครัฐเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างของการใช้ทักษะ
 อาชีวศึกษาเป็นเกณฑ์กำหนดค่าตอบแทนและความก้าวหน้าในงานควบคู่กับการพัฒนาองค์ความรู้
 และนวัตกรรมด้วยการเพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา ดังนี้

(1) นโยบายแบ่งตามลักษณะการศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) นโยบายใน
 ภาพรวม (Holistic Policy) 2) นโยบายเฉพาะด้านหรือเฉพาะสาขา (Sectorial Policy) (มานิตย์
 ไชยกิจ (ม.ป.ป., หน้า 6) จากหนังสือนโยบายทางการศึกษา : หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการจัดทำ
 การวิเคราะห์การวิจัยและการประเมินนโยบาย

(2) นโยบายการศึกษาจัดเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายสาธารณะ (Public policy) ซึ่งปรากฏ
 ในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ 1) บัญญัติเป็นกฎหมาย เช่น รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ กฎกระทรวง
 มติคณะรัฐมนตรี ระเบียบต่างๆ 2) จัดทำเป็นแผน เช่น แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์
 แผนกลยุทธ์ 3) ประกาศเป็นนโยบาย เช่น นโยบายรัฐบาล หรือนโยบายผู้บริหารระดับต่างๆ ซึ่งโดย
 ปกติจะได้มีการกำหนดนโยบาย และกระบวนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยผ่านระบบราชการ
 ซึ่งเป็นกลไกของรัฐ โดยผู้ที่กำหนดแนวนโยบายให้องค์กรภาครัฐและเอกชนที่รับผิดชอบด้านงาน
 การศึกษาของชาติทุกระดับทุกประเภท ต้องนำแนวนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 การดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกประเภทและทุกระดับ ทั้งนี้เพื่อให้การ
 ดำเนินงานการศึกษาประสบผลสำเร็จเป็นไปตามเจตจำนงของนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ

(ลัมัยพร แห่่งหล้า, 2551, หน้า 16-17)

ด้วยเหตุผลข้างดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นนโยบายนี้จึงเชื่อแน่ว่าเป็นนโยบายสาธารณะ
 เฉพาะด้านทางการศึกษาเท่านั้น

1.2 ประเภทของนโยบาย

นโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาล
 นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนโยบายต่อเนื่อง เนื่องจากมีการแถลงนโยบายการศึกษานี้ของรัฐบาล
 ต่อสภาตั้งแต่สมัย พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร ในปี 2548 สมัยพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ใน
 ปี 2549 และสมัยนายสมัคร สุนทรเวช ในปี 2551 และต่อเนื่องมาในสมัยรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชา
 ชีวะ ในปี 2551

(1) ก่อนรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้มีการแถลงนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล
 ในชุดก่อน ๆ ดังนี้ ได้แก่ นโยบายด้านการศึกษาของ พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ในปี 2548 ใน
 หมวดที่ 2 ว่าด้วยการศึกษานโยบายพัฒนาคนและสังคม เน้นเดินหน้าปฏิรูปการศึกษาเพื่อสร้าง
 สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตและบ้านเด็กไทยให้มีความรู้คู่คุณธรรมด้วยการจัดการศึกษาฟรี 12 ปี

4 ปีข้างหน้านโยบายด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม โดยมุ่งเป้าจะพัฒนาคนไทยให้มีความสุข สุขภาพแข็งแรง มีครอบครัวอบอุ่น มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีสังคมที่สันติและเอื้ออาทรโดยรัฐบาลจะสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยพัฒนาให้มีความรู้มีความรู้คู่จริยธรรม (ทักษิณ ชินวัตร, 2548) ซึ่งนโยบายของพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร (เจษสุภา โภชนะสมบัติ และคณะ, 2546) ได้วิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์นโยบายทางการศึกษาของรัฐบาล” ผลวิจัยพบว่า นโยบายทางการศึกษาของรัฐบาลตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษามีครบทุกด้านส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แผนงานและโครงการ ที่กระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย จัดทำขึ้นมีความสอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาของรัฐบาล และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

นโยบายด้านการศึกษาของพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ในปี 2549 “เร่งรัดปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาของประชาชนให้กว้างขวางและทั่วถึงโดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ เสริมสร้างความตระหนักในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีชีวิตประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถานศึกษา จัดการศึกษาที่เน้นการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่ สถานศึกษาและท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคเอกชน เพื่อให้การศึกษาสร้างคนและสร้างความรู้สังคม คุณธรรม คุณภาพ สมรรถภาพ และประสิทธิภาพ” (สุรยุทธ์ จุลานนท์, 2549) และนโยบายด้านการศึกษาของนายสมัคร สุนทรเวช ในปี 2551 “ยกระดับการศึกษาของคนไทยอย่างมีบูรณาการและสอดคล้องกันตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาทั้งในและนอกระบบการศึกษาและสร้างระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต” และ”พัฒนาหลักสูตร ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพและคุณธรรมอย่างทั่วถึง ต่อเนื่องและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์” (สมัคร สุนทรเวช, 2551)

(2) รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้มีการแถลงนโยบายด้านการศึกษา ในวันที่ 30 ธันวาคม 2551 ณ กระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งนโยบายการศึกษาได้กำหนดไว้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต รวม 8 ประการ โดยให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพการศึกษา ของคนไทยอย่างมีบูรณาการและสอดคล้องกันตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาทั้งในและนอกระบบการศึกษา และสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในส่วนนโยบายที่ศึกษาคั้งนี้ เป็นนโยบายข้อที่ 5 คือ ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ โดยการจัดกลุ่มสถาบันการศึกษาตามศักยภาพ ปรับเงินเดือน ค่าตอบแทนของ

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้สูงขึ้น โดยภาครัฐเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างของการใช้ทักษะอาชีวศึกษาเป็นเกณฑ์ กำหนดค่าตอบแทนและความก้าวหน้าในงานควบคู่กับการพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้วยการเพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา (อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ, 2551)

ด้วยเหตุผลข้างต้นดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นนโยบายนี้จึงเชื่อแน่ว่าเป็นนโยบายต่อเนื่องเท่านั้น

1.3 คุณลักษณะนโยบายที่ดี เรื่อง นโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ โดยการจัดกลุ่มสถาบันการศึกษาตามศักยภาพ ปรับเงินเดือน ค่าตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้สูงขึ้น โดยภาครัฐเป็นผู้นำ และเป็นแบบอย่างของการใช้ทักษะอาชีวศึกษาเป็นเกณฑ์กำหนดค่าตอบแทนและความก้าวหน้าในงาน ควบคู่กับการพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้วยการเพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา ของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีดังนี้

1.3.1 เป็นนโยบายที่สอดคล้องต่อรัฐธรรมนูญที่ใช้ปกครองประเทศ และสอดคล้องกับระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับต่างๆ ของสังคมโดยส่วนรวม และไม่บั่นทอนความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติ ไม่ว่าจะโดยทางตรงและทางอ้อม (อมรศักดิ์ กิจธนานันท์ , 2551)

1.3.2 เป็นนโยบายที่เป็นถ้อยคำหรือข้อความที่กะทัดรัดใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและแน่นอนถาวรไว้เป็นลายลักษณ์อักษรที่สมาชิกทุกคน ทุกระดับชั้นภายในหน่วยงานสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน กะทัดรัด ชัดเจน ตรงประเด็น กล่าวคือ นโยบายนี้ใช้ภาษาสั้นๆ เข้าใจง่าย ผู้อ่านอ่านแล้วเข้าใจตรงกันไม่มีศัพท์เฉพาะ

1.3.3 เป็นนโยบายที่กำหนดขึ้นเพื่อสนองหรือส่งผลประโยชน์ให้กับบุคคลโดยส่วนรวม คือ เป็นนโยบายมีเป้าหมายการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งเป็นการศึกษาของประชาชนโดยรวมของประเทศไทย

1.3.4 เป็นนโยบายที่มีขอบเขตและระยะเวลาในการใช้ นโยบายนี้เป็นนโยบายของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ดังนั้นเมื่อครบ 4 ปี ลงจากตำแหน่ง หรือเลือกตั้งใหม่ก็ต้องมีการทบทวนนโยบาย หรือจัดทำนโยบายต่อเนื่องจึงถือว่าเป็นนโยบายที่มีขอบเขตและระยะเวลาดำเนินการ

1.3.5 เป็นนโยบายที่กำหนดขึ้นอย่างกว้าง ๆ สามารถครอบคลุมไปถึงสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ว่าต้องผลิตและพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน และเสริมสร้างโอกาสทางวิชาชีพอย่างเสมอภาค

1.3.6 เป็นนโยบายที่นำไปสู่นโยบายอื่น ได้แก่ แผนกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา(พ.ศ. 2552 – 2553) อาทิ นโยบายเกี่ยวกับการเร่งรัดการผลิตและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษา และการเสริมสร้างโอกาสการศึกษาวินิจฉัยอย่างเสมอภาค แผนกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(พ.ศ. 2552 – 2553) อาทิ นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลด้านการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับบทบาทของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม เป็นต้น

1.3.7 เป็นนโยบายที่สามารถแก้ไขปัญหานโยบายได้ นำไปปฏิบัติได้จริงและสามารถที่จะช่วยให้การดำเนินงานบรรลุถึงเป้าประสงค์ได้

1.3.8 มีขอบเขตเข้าใจได้ด้วยเหตุและผล

ซึ่งมีสอดคล้องกับ อมรศักดิ์ กิจธนานันท์ (2551) ได้กล่าวว่า ลักษณะนโยบายสาธารณะที่ดี 1) ต้องไม่ขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญที่ใช้ปกครองประเทศ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่านโยบายนี้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 2) ไม่บั่นทอนความมั่นคงและเมื่อแรงงานชั้นกลางและชั้นสูง ยังก่อให้เกิดผลผลิตซึ่งเป็นผลประโยชน์ของชาติไม่ว่าโดยทางตรงและทางอ้อม 3) กระบวนการจัดทำนโยบายต้องมีประสิทธิภาพ มีกระบวนการศึกษาปัญหาต่าง ๆ อย่างมีระบบ ค้นหาสาเหตุที่แท้จริง และหาหนทางแก้ไขที่ดีที่สุด แล้วจึงนำมาออกเป็นนโยบาย 4) นโยบายสาธารณะที่ดี ควรจะเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชน หน่วยงานและองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน 5) นโยบายสาธารณะนั้นทำให้ประชาชนในประเทศมีความผาสุก และสามารถ อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสมานฉันท์ ไม่ก่อให้เกิดการแตกแยกความสามัคคีของประชาชน และ 6) วัตถุประสงค์ของนโยบายสาธารณะนี้ ต้องยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนจำนวนมากมิใช่การเพื่อประโยชน์เฉพาะบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

สอดคล้องกับประชุม รอดประเสริฐ (2543, หน้า18 – 19) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะของนโยบายที่ดีที่พึงประสงค์ไว้ว่า 1) นโยบายที่ดีจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์การ และสามารถที่จะช่วยให้การดำเนินงานบรรลุถึงเป้าประสงค์ได้ 2) นโยบายที่ดีจะต้องกำหนดขึ้นจากข้อมูลที่เป็นจริงมิใช่เป็นข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นส่วนตัวหรือข้อมูลที่เกิดขึ้นตามโอกาสอันไม่แน่นอน 3) นโยบายที่ดีจะต้องมีการกำหนดขึ้นก่อนที่จะมีการดำเนินงาน โดยการกำหนดกลวิธีและจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมต่อการดำเนินงาน 4) นโยบายที่ดีควรกำหนดขึ้นเพื่อสนองหรือส่งผลประโยชน์ให้กับบุคคลโดยส่วนรวมและจะต้องมีการพิจารณาว่านโยบายใดควรทำก่อน ควรทำหลัง โดยการจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็น 5) นโยบายที่ดีจะต้องเป็นถ้อยคำหรือข้อความที่

กะทัดรัดใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและแถลงไว้เป็นลายลักษณ์อักษรที่สมาชิกทุกคน ทุกระดับชั้นภายใน
 หน่วยงานสามารถเข้าใจได้อย่างชัดแจ้ง 6) นโยบายที่ดีจะต้องมีขอบเขตและระยะเวลาในการใช้
 7) นโยบายที่ดีจะต้องกำหนดขึ้นโดยให้ครอบคลุมไปถึงสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย 8)
 นโยบายที่ดีจะต้องสอดคล้องกับปัจจัยภายนอก และสอดคล้องกับมอนด์ (Mondy, 1988, หน้า
 95-96 อ้างใน ประชุม รอดประเสริฐ, 2543 หน้า 22) ได้ให้รายละเอียดของคุณลักษณะที่ดีของ
 นโยบาย ไว้ดังนี้ 1)นโยบายควรกำหนดจากฐานของข้อมูลที่มีความเป็นจริง 2)นโยบายของ
 ผู้บังคับบัญชาและของผู้ใต้บังคับบัญชาควรสนับสนุนกันและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ควรที่จะ
 ขัดแย้งกัน 3)นโยบายของหน่วยงานหรือแผนกที่ต่างกันแต่อยู่ภายในองค์การเดียวกันควรต้อง
 ประสานกัน 4)นโยบายควรเป็นข้อความที่แน่นอนเข้าใจได้และเป็นลายลักษณ์อักษร 5)นโยบาย
 ควรยืดหยุ่นแต่มั่นคงอยู่บนหลักการ หรือระเบียบข้อบังคับที่ถูกต้อง และ6)นโยบายควรมีขอบเขต
 เข้าใจได้ด้วยเหตุผล

ด้วยเหตุผลข้างดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นนโยบายนี้ จึงเชื่อแน่ว่าเป็นนโยบายที่ดี

1.4 วัตถุประสงค์ของนโยบาย เรื่อง นโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษา
 ไปสู่ความเป็นเลิศ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีดังนี้

ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ
 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)จัดกลุ่มสถาบันการศึกษาตามศักยภาพ 2)ปรับเงินเดือน ค่าตอบแทนของ
 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้สูงขึ้น โดยภาครัฐเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างของการใช้
 ทักษะอาชีวศึกษาเป็นเกณฑ์กำหนดค่าตอบแทนและความก้าวหน้าในงานและ3)พัฒนาองค์
 ความรู้และนวัตกรรม ด้วยการเพิ่มขีดความสามารถของแรงงานระดับกลางและระดับสูงด้านการ
 วิจัยและพัฒนา ซึ่งจะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ของนโยบายมีความครอบคลุมประเด็นปัญหา
 สอดคล้องกับค่านิยมของสังคม มีความชัดเจนและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ มีความ
 สมเหตุสมผลมีความสอดคล้องกับทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้มีความสอดคล้องทางการเมือง และมี
 กำหนดกรอบเวลาที่เหมาะสม สอดคล้องกับ

(1) วงจรนโยบายสาธารณะ (จรัญธร บุญญานุภาพ และประสิทธิ์ ทองเล่ม, 2553, น. 10 -
 16) กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะของวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ดีต้อง 1)ความครอบคลุมประเด็นปัญหา
 นโยบาย 2)ความสอดคล้องกับค่านิยมของสังคม 3)ความชัดเจนและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ 4)
 ความสมเหตุสมผล 5)มีความสอดคล้องกับทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ 6)มีความสอดคล้องทาง
 การเมือง และ 7)การกำหนดกรอบเวลาที่เหมาะสม

(2) อัจฉรา รักยุติธรรม (2548) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของนโยบายสาธารณะนั้น ต้องยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนจำนวนมาก มีใช้การเพื่อประโยชน์เฉพาะบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ด้วยเหตุผลอ้างอิงดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นนโยบายนี้ จึงเชื่อแน่ว่าเป็นนโยบายที่มีวัตถุประสงค์ที่ดี

1.5 ปัญหาโยบาย เรื่อง นโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีความสอดคล้องกับผลการประเมินของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ปี 2550 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) และสภาพสังคมค่านิยมของคนในสังคมปัจจุบัน ดังนี้

(1) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551 จากยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาภาพการศึกษาเบียวาระแห่งชาติ 2551 - 2555) ผลการประเมินของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ปี 2550 ดังนี้ ก่อนที่รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จะกำหนดนโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ในปี 2551 นั้น พบว่าการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา มีปัญหาในทุก ๆ ด้าน ได้แก่

1. ด้านคุณภาพผู้เรียน

1.1 ระดับอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นผู้ผลิตแรงงานระดับกลาง

1.1.1 ผู้เรียนและผู้สำเร็จการอาชีวศึกษามีสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ รวมทั้งขาดทักษะความรู้พื้นฐาน

1.1.2 นักเรียนไม่นิยมเรียนอาชีวศึกษา โดยเฉพาะผู้ที่มีความสามารถสูง ทำให้ขาดแคลนกำลังคนระดับกลาง (ปวช. ปวส.) โดยเฉพาะที่มีคุณภาพค่อนข้างมาก

1.2 ระดับอุดมศึกษา

การอุดมศึกษา เป็นการศึกษาที่เป็นแหล่งรวมมันสมองของประเทศ เป็นแหล่งผลิตบัณฑิตที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติแหล่งวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเป็นศูนย์การเรียนรู้ของสังคมและประเทศ ควบคู่กับการเป็นแหล่งบริการวิชาการ อนุรักษ์ ทำนุบำรุง ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ

การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโลก ส่งผลกระทบต่ออย่างมากต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษา แต่อุดมศึกษาไทยยังไม่สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีผลอย่างมากต่อปัญหาด้านคุณภาพของอุดมศึกษา และทำให้ไม่สามารถเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาประเทศและศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศได้ พบปัญหา คือ

1.2.1 บัณฑิตขาดความสามารถคิด วิเคราะห์แก้ปัญหาและทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น ขาดแรงจูงใจใฝ่รู้ ขาดจิตสำนึกต่อสังคม ไม่สู้งาน รวมทั้งมีเจตคติและค่านิยมมุ่งปริญญามากกว่าความรู้เพื่อการมีงานทำ

1.2.2 ผู้เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีอัตราการตกและออกกลางคันสูง โดยเฉพาะในช่วงปีแรก ส่งผลให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ และความไม่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

2. ด้านครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

สำหรับในส่วนของวิชาชีพศึกษาด้านคุณครูด้านวิชาชีพ และผู้มีประสบการณ์จริงในสถานประกอบการ

ในระดับอุดมศึกษา ขาดแคลนครู คณาจารย์ที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะคณาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอก และมีตำแหน่งศาสตราจารย์มีสัดส่วนน้อยมาก ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ คณาจารย์ไม่ค่อยทำวิจัย พัฒนางองค์ความรู้และศักยภาพเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ ทุนพัฒนาอาจารย์ไม่มีมิติเชื่อมโยงด้านทักษะการสอน รวมทั้งมีปัญหาอาจารย์ ขาดการสอนวิชาชีพ

3. ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

การจัดการศึกษาในทุกระดับ พบปัญหา

3.1 การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนการสอนของครูยังมีน้อย

3.2 ทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีไม่เพียงพอทำให้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาทักษะในการค้นคว้า เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้แก่ตนเองยังทำได้น้อย

3.3 สาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานไม่เอื้อต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างสมบูรณ์

3.4 ขาดการเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อการศึกษาที่มีอยู่เพื่อการศึกษาที่มีอยู่เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ร่วมกัน

3.5 ขาดการใช้สื่อสารมวลชน สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อหนังสือ ตำราเรียน และอุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งห้องสมุดเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้อย่างพอเพียงและมีคุณภาพ

3.6 ขาดหน่วยงานกลางเพื่อดูแลและบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

4. ด้านการจัดระบบการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา

4.1 ระดับอาชีวศึกษา พบประเด็นปัญหา คือ

4.1.1 การจัดอาชีวศึกษาไม่เน้นการฝึกปฏิบัติและสมรรถนะทางวิชาชีพ และ ความเชื่อมโยงกับสถานประกอบการมากเท่าที่ควร ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะไม่ สอดคล้องกับความต้องการของภาคผู้ใช้ รวมทั้งขาดทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น

4.1.2 ขาดการจัดหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของ กลุ่มเป้าหมายต่างๆ รวมทั้งเชื่อมโยงกับการทำงานของนักเรียน

4.1.3 ขาดความเชื่อมโยงการจัดอาชีวศึกษากับการศึกษาระดับพื้นฐานและ อุดมศึกษา ไม่สามารถดึงดูด ใจผู้เรียนให้สนใจเรียนอาชีวศึกษาได้มากเท่าที่ควร

4.2 ระดับอุดมศึกษา พบประเด็นปัญหา คือ

4.2.1 สถาบันอุดมศึกษามุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเชิงพานิชย์เน้นการ ผลิตบัณฑิตเชิงปริมาณ มีลักษณะเป็นอุดมศึกษาเพื่อมวลชน ในขณะที่กลไกการควบคุมคุณภาพ ไม่เข้มแข็ง

4.2.2 การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนขาดการเน้นฝึกภาคปฏิบัติและการ เชื่อมโยงกับการทำงาน ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาขาดคุณลักษณะที่สำคัญบางประการที่ผู้ใช้ ต้องการ นอกจากนี้ การจัดหลักสูตรยังไม่สอดคล้องหรือไม่สามารถสนองต่อความต้องการที่ หลากหลายมากขึ้น อาทิ ผู้ทำงานแล้ว ผู้สูงอายุ ผู้มีความสามารถพิเศษผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ฯลฯ

4.2.3 การผลิตกำลังคนยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการ โดยเฉพาะใน สาขาที่ขาดแคลน และจำเป็นในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของประเทศ อาทิ สาขาคอมพิวเตอร์ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

5. ด้านการสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษา

5.1 การจัดอาชีวศึกษายังขาดความอิสระ คล่องตัวและความเข้มแข็งในการปฏิบัติ ภารกิจ

5.2 การอุดมศึกษาไม่สามารถพัฒนาสู่ความเป็นเลิศในการดำเนินภารกิจทั้ง 4 ด้าน อันได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) การวิจัยและสร้างองค์ความรู้ 3) การให้บริการทาง วิชาการ 4) การส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งไม่สามารถสนองต่อความ ต้องการกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายมากขึ้น

6. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม

ประเด็นปัญหาในการจัดการศึกษาทุกระดับคือ

6.1 การส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน สถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ ศิษย์เก่า พ่อแม่ ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและสนับสนุนการจัดการศึกษาและการพัฒนากำลังคน รวมทั้งร่วมกับสถานศึกษาในการดำเนินภารกิจต่างๆ ยังทำได้น้อย

6.2 ขาดกลไกที่จะจูงใจ และกฎระเบียบของรัฐยังเป็นอุปสรรค ส่งผลให้ภาคส่วนต่างๆ ไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาและแข่งขันด้านการพัฒนาคุณภาพกับภาครัฐได้มาก

6.3 การมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานที่ให้บริการด้านการศึกษายังมีน้อย อาทิ ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานศึกษาและเขตพื้นที่ สถาบันอาชีวศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น ทั้งในการดำเนินภารกิจและการบริหารทรัพยากร บริหารบุคลากร บริหารวิชาการ

6.4 ขาดการสนับสนุนให้ชุมชน ปักแจก ภาคเอกชน ฯลฯ เข้ามาร่วมจัดการศึกษา และเป็นแหล่งเรียนรู้ เช่น พิพิธภัณฑ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) ได้กล่าวว่า ปัญหาการจัดการศึกษา แม้ว่าองค์กร หน่วยงานทางการศึกษา ทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ จะได้ดำเนินการจัดการศึกษาภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่โดยภาพรวมพบว่าคนไทยทุกคนไม่สามารถรับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้ส่วนในด้านอาชีวศึกษาพบว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาไม่เป็นแหล่งวิชาการทางอาชีพแก่ชุมชนและสังคมเท่าที่ควร รวมทั้งไม่สามารถจัดการศึกษารองรับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาสภาพแวดล้อมและการพัฒนาที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษา ผลการพัฒนาการศึกษาและการวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาที่ผ่านมาในช่วงต้นของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 – 2549 แม้ว่าจะประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่ยังคงมีประเด็นที่สำคัญที่เป็นปัญหาและจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา เพื่อให้การพัฒนาการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูงสุดทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาบทบาทการศึกษาที่รัฐจะต้องเป็นผู้ผลักดันการพัฒนาในทุกภาคส่วนของประเทศ ในด้านการอาชีวศึกษา จะต้องผลิตและพัฒนาผู้เรียนด้านอาชีวศึกษาระดับต่าง ๆ ให้มีคุณภาพและเพียงพอกับความต้องการของตลาดแรงงาน แรงงานมีความรู้ และสมรรถนะทางวิชาชีพเป็นไปตามมาตรฐาน ประชากรกลุ่มอายุ 15 – 17 ปี ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากขึ้น และด้านการอุดมศึกษา จะต้องดำเนินการให้

สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งเป็นสถาบันวิจัยและแหล่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เป็นแหล่งพัฒนาและบริการวิชาการ วิชาชีพชั้นสูง การค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมฐานความรู้ และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ประชากรกลุ่มอายุ 18 – 25 ปี ได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษามากขึ้น และผู้จบปริญญาตรีศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น สนับสนุนส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมจัดการอุดมศึกษามากขึ้น

ด้วยเหตุผลข้างอังกดังกล่าวข้างต้น ดังนั้นนโยบายนี้จึงเชื่อแน่ว่าเป็นปัญหา นโยบาย คือ แรงงานไทยมีการศึกษาน้อย ขาดแคลนแรงงานระดับกลางและระดับสูงที่มีความสามารถในการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม และมีคุณภาพไม่สอดคล้องกับความต้องการของภาคเอกชน จึงจำเป็นต้องกำหนดนโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการ/จำเป็น ของนโยบายยกระดับคุณภาพมาตรฐาน
การศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาล
นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ**

ผลการวิเคราะห์ความต้องการ/ความจำเป็นของนโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ จากการวิเคราะห์ความต้องการ/ความจำเป็น(ความสอดคล้อง)ของนโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีความสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีมาตราที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษา 6 มาตรา ประกอบด้วย มาตรา 49 มาตรา 50 มาตรา 52 มาตรา 80 (3) มาตรา 80 (5) และมาตรา 86

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต เริ่มตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐาน เข้มแข็ง มีทักษะชีวิต พัฒนาสมรรถนะ ทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการ พร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังพลให้เป็นเลิศโดยเฉพาะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่วนแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545- 2559) มีแนวนโยบายที่สอดคล้องในสัดส่วน 16 ใน 17 ส่วน ได้แก่ แนวนโยบาย 1 : การพัฒนาทุกคนตั้งแต่แรกเกิด จนตลอดชีวิตให้มีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ ข้อ 1, 2, 3 และ 4 แนวนโยบาย 2 : การปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ข้อ1, 2 และ 3 แนวนโยบาย 4 : การพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพึ่งพาตนเองและเพิ่มสมรรถนะการแข่งขันในระดับนานาชาติ ข้อ1 แนวนโยบาย 5 : การพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของคน ข้อ 1 และแนวนโยบาย 6 : การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และการเรียนรู้ของสังคมไทย ข้อ1, 2, 3, 4, 5, 6 และ 7 แสดงว่าเป็นความต้องการหรือ ความจำเป็นของสังคมไทย เนื่องจากเป็นแผนแม่บทของการดำรงชีวิต การปกครองของประเทศไทย และความต้องการของประเทศ และความต้องการทางการศึกษาของชาติ ดังภาคผนวก ก

ในด้านผลการวิเคราะห์แผนกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่รองรับนโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษามีความสอดคล้องกับนโยบายยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในส่วนที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษารับผิดชอบ จำนวน 6 ยุทธศาสตร์ 36 กลยุทธ์ คิดเป็นร้อยละ 100 และในส่วนที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับผิดชอบ จำนวน 3 ยุทธศาสตร์ 16 กลยุทธ์ คิดเป็นร้อยละ 100 ดังภาคผนวก ข และ ค

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามนโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในภาพรวมของแนวปฏิบัติ นำเสนอในตาราง 1 - 2

ตาราง 1 แสดงผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษาตามนโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับ อาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

แผนงาน/กลยุทธ์	โครงการปี 2552 - 2553	งบประมาณ(บาท)
ยุทธศาสตร์ที่ 1		
เร่งรัดการผลิตและพัฒนา	1. โครงการยกระดับคุณภาพอาชีวศึกษา สู่ความทันสมัย	รวมทุกโครงการ 8,355,551,137
คุณภาพมาตรฐาน การจัดการ อาชีวศึกษา	2. จัดโครงการประชุมวิชาการเพื่อเตรียมความ พร้อมของสถานศึกษาในการรับการประเมิน คุณภาพภายนอก 3. โครงการพัฒนามาตรฐานการอาชีวศึกษา ตามประเภทสถานศึกษา 4. โครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา 5. โครงการสร้างสรรค์คนพันธุ์อา 6. โครงการพัฒนาการศึกษาในจังหวัด ชายแดนภาคใต้	
ยุทธศาสตร์ที่ 2		
เสริมสร้างโอกาสการศึกษา	1. โครงการปมเพาะเกษตรกรอนาคตในเขต ปฏิรูปที่ดิน	
วิชาชีพอย่างเสมอภาค	2. โครงการพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพยุคใหม่ 3. โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ 4. โครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน 5. โครงการพัฒนาช่างเทคนิควิศวกรรมเคมี 6. โครงการพัฒนาความร่วมมือด้านผลิต กำลังคนสาขาสปา	

ตาราง 1 (ต่อ)

แผนงาน/กลยุทธ์	โครงการปี 2552 - 2553	งบประมาณ (บาท)
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระบบบริหารจัดการทั้ง ส่วนกลางและสถานศึกษาให้มี ประสิทธิภาพมุ่งเตรียมความ พร้อม การจัดตั้งสถาบันการ อาชีวศึกษา อย่างมีคุณภาพ</p>	<p>7. โครงการพัฒนาการศึกษาจังหวัดชายแดน ภาคใต้ (สอศ.)</p> <p>8. โครงการอุดหนุนการหารายได้ระหว่างเรียน ของนักศึกษาที่ยากจน</p> <p>9. โครงการจัดอบรมและพัฒนาอาชีพระยะสั้น</p> <p>1. โครงการจัดตั้งสถานศึกษาเฉลิม พระเกียรติฯ</p> <p>2. โครงการจัดตั้งโรงเรียนเทคโนโลยีฐาน วิทยาศาสตร์นำร่อง</p> <p>3. โครงการสนับสนุนพัฒนาระบบฐานข้อมูล ในทุกกระดับ และการเชื่อมโยงโครงข่ายข้อมูล ข่าวสารระหว่างหน่วยงาน</p>	
<p>ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างความเข้มแข็งเครือข่าย ความร่วมมือการจัดการ อาชีวศึกษาทั้งใน และต่างประเทศ</p>	<p>1. โครงการโรงเรียน I See You มติชน 30 ปี</p> <p>2. โครงการก่อสร้างเพื่อพัฒนาชุมชนและ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน INSEE Award</p> <p>3. โครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ครูที่ปรึกษา</p> <p>4. โครงการอบรมนักเรียน นักศึกษา เพื่อเพิ่ม ศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด โรคเอดส์ และปัญหาพฤติกรรม เบี่ยงเบน</p> <p>5. โครงการ “ร้อยใจอาชีวศึกษาเฉลิมพระ เกียรติ 5 ธันวาคมหาราช”</p> <p>6. โครงการขยายบทบาทศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อ ชุมชน</p>	

ตาราง 1 (ต่อ)

แผนงาน/กลยุทธ์	โครงการปี 2552 - 2553	งบประมาณ(บาท)
	7. โครงการขยายบทบาทศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center)	
	8. โครงการความร่วมมือผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาตอบสนององภาคการผลิตและบริการ ในสาขาบริการสุขภาพและการท่องเที่ยว ปีโตรเคมี อัญมณี การบริหารจัดการขนส่งสินค้าและพานิชยนาวี และอาหาร	
ยุทธศาสตร์ที่ 5 จัดอาชีวศึกษาเพื่อสร้างเสริมความมั่นคงของรัฐ	1. โครงการพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผล และสร้างดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาทุกระดับ	
ยุทธศาสตร์ที่ 6 ผลักดันการบูรณาการการวิจัยและพัฒนา ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษา	1. โครงการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สาธารณชน 2. โครงการสร้างผลงานวิจัยเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี 3. โครงการโรงเรียนเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ 4. โครงการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมอาชีวศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน	

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จากตาราง 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาตามนโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีการดำเนินงานครอบคลุมจำนวน 6 ยุทธศาสตร์ ทั้งหมด จำนวน 31 โครงการ โดยได้รับงบประมาณจัดสรรรวม จำนวน 8,355,551,137 บาท ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 : เร่งรัดการผลิตและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษา จำนวน 6 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 2 : เสริมสร้างโอกาสการศึกษาวิชาชีพอย่างเสมอภาค จำนวน 9 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาระบบบริหารจัดการทั้งส่วนกลางและสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมุ่งเตรียมความพร้อม การจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา อย่างมีคุณภาพ จำนวน 3 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 4 : สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 8 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 5 : จัดอาชีวศึกษาเพื่อสร้างเสริมความมั่นคงของรัฐ จำนวน 1 โครงการ ยุทธศาสตร์ที่ 6 : ผลักดันการบูรณาการการวิจัยและพัฒนา ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษา จำนวน 4 โครงการ

ตาราง 2 แสดงผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษาตามนโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับ
อาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์
เวชชาชีวะ

แผนงาน/กลยุทธ์	โครงการปี 2552 - 2553	งบประมาณ (บาท)
ยุทธศาสตร์ที่ 1	สนับสนุนการดำเนินโครงการ	รวมทุกโครงการ
ด้านการแก้ไขปัญหาคความ ไม่สงบในจังหวัดชายแดน ภาคใต้ โดยมีนโยบายการ พัฒนาอุดมศึกษาในเขต พัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัด ชายแดนภาคใต้	17 หน่วยงาน ดังนี้ 1. สำนักประสานและส่งเสริมกิจการ อุดมศึกษา 1.1 โครงการความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อพัฒนาการศึกษาในจังหวัด 1.2 โครงการเครือข่ายหน่วยจัดการ ทรัพยากรเส้นทางปัญญาและถ่ายทอดเทคโนโลยี 1.3 โครงการจัดตั้งศูนย์ปมเพาะวิสาหกิจ ในสถาบันอุดมศึกษา 1.4 โครงการพัฒนาสถาบันคลังสมอง 1.5 โครงการเครือข่ายเพื่อพัฒนาอุดมศึกษา 1.6 โครงการส่งเสริมการพัฒนาสหกิจศึกษา สถาบันอุดมศึกษา 1.7 โครงการประเมินศักยภาพผลงานวิจัย ในสถาบันอุดมศึกษา 1.8 โครงการวิจัยและพัฒนาภาครัฐร่วม เอกชนในเชิงพาณิชย์ 1.9 โครงการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อ ถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก 1.10 โครงการเดินทางไปราชการ ต่างประเทศชั่วคราว	6,835,215,600 233,000,000
ยุทธศาสตร์ที่ 3		
1. บทบาทของมหาวิทยาลัย ในการพัฒนาขีดความ สามารถ ในการแข่งขันของ ประเทศ เช่น การพัฒนา ความสามารถใน การเชื่อมต่อ หรือความร่วมมือ กับภาคการผลิต / ภาคอุตสาหกรรมในและ ต่างประเทศ แหล่งทุนแหล่ง วิชาการต่างประเทศ ภาค สังคมและชุมชน การสร้าง ความรู้และนวัตกรรมใหม่ การ จัดสรรทรัพยากรเพื่อการวิจัย ในลักษณะของการแข่งขัน		

ตาราง 2 (ต่อ)

แผนงาน/กลยุทธ์	โครงการปี 2552 - 2553	งบประมาณ(บาท)
2. การผลิตกำลังคนในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานของประเทศ เช่น การผลิตกำลังคนระดับอุดมศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมหลัก	2. สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา 2.1 จัดทำแผนการผลิตและพัฒนากำลังคน 2.2 จัดทำนโยบายและแผนการอุดมศึกษา 2.3 เตรียมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2.4 โครงการพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ 2.5 โครงการพัฒนากำลังคนด้านมนุษยศาสตร์	558,975,300
13 สาขา รวมไปถึง การผลิตกำลังคนในสาขาวิชาขาดแคลน เช่นโครงการผลิตแพทย์และพยาบาลเพิ่ม	2.6 การพัฒนาครูสหกิจ	53,900,000
3. การใช้กลไกการประเมินคุณภาพมาตรฐานอุดมศึกษาที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานอุดมศึกษาในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน	3. สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา 3.1 การพัฒนาระบบกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา 3.2 การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา 3.3 เงินอุดหนุนศูนย์พัฒนาความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษ 3.4 พัฒนาบัณฑิตไทยโดยผ่านเครือข่ายอุดมศึกษา	54,640,000
4. การพัฒนาอาจารย์และบุคลากรในอุดมศึกษา ในมิติต่าง ๆ เช่น ด้านวิชาการ ความเป็นครู ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ความสามารถด้านการวิจัย สมรรถนะทางวิชาชีพ การบริหารจัดการ	4. สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา 4.1 โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนิสิตนักศึกษา 4.2 โครงการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ 4.3 โครงการทุนการศึกษาเฉลิมราชกุมารี 4.4 โครงการเรียนรู้ร่วมกันสร้างสรรค์คุณธรรม 4.5 โครงการพัฒนาความเป็นเลิศด้านกีฬา	

ตาราง 2 (ต่อ)

แผนงาน/กลยุทธ์	โครงการปี 2552 - 2553	งบประมาณ (บาท)
6. การสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัย เพื่อตอบโจทย์ที่หลากหลายของประเทศ รวมทั้งการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการวิจัย เช่น การพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่	5. สำนักส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร 5.1 โครงการพัฒนาอาจารย์และบุคลากรสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในเขตพัฒนาเฉพาะกิจ 5.2 จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 5.3 โครงการทุนพัฒนาศักยภาพในการวิจัย 5.4 โครงการพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ 5.5 โครงการนำร่องเพื่อการผลิตและพัฒนาอาจารย์ 5.6 โครงการพัฒนาอาจารย์จากเงินนอกงบประมาณประจำปี 2546 5.7 การพัฒนาอาจารย์ 5.8 พัฒนาอาจารย์สาขาขาดแคลน 5.9 ผลิตและพัฒนาอาจารย์ 5.10 โครงการพัฒนาบุคลากรอุดมศึกษา 5.11 โครงการสนับสนุนการศึกษาเด็กอัจฉริยะ 5.12 สนับสนุนการดำเนินงาน	65,069,600
7. การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ เช่น โครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา		
8. การพัฒนา/ยกระดับสถาบันอุดมศึกษาไทยให้เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก รวมไปถึงการเป็นศูนย์กลางอุดมศึกษาในภูมิภาค		
9. การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการหรือด้อยโอกาสในสถาบันอุดมศึกษา		
10. การใช้กลไกกองทุนอุดมศึกษาเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา และเชื่อมโยงกับนโยบาย การผลิตกำลังคนเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและของประเทศ	6. สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน 6.1 โครงการสนับสนุนบทบาทของวิทยาลัยชุมชนในการส่งเสริมอาชีพในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ 6.2 โครงการสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย 15 ปี 6.3 งบประมาณบุคลากร 6.4 งบดำเนินการ	349,536,200

ตาราง 2 (ต่อ)

แผนงาน/กลยุทธ์	โครงการปี 2552 - 2553	งบประมาณ(บาท)
11.นโยบายด้านอื่น ๆ ตามพันธกิจของอุดมศึกษา	6.5 งบประมาณ : ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง	
ยุทธศาสตร์ที่ 6	6.6 โครงการสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่	
1. การส่งเสริมการผลิตและพัฒนานุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	6.7 การเรียนรู้ภาษาตรอินทรีย์	
พัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น โครงการพัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	7. สำนักอำนวยการ	259,253,000
2. การสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาต่อยอดการวิจัย และการพัฒนานวัตกรรมในเชิงพาณิชย์	7.1 อาคารสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	
	7.2 โครงการพัฒนานุคลากร สกอ.	
	7.3 งบประมาณ	
	7.4 งบดำเนินงาน	
	7.5 โครงการศูนย์ประมวลสารสนเทศอุดมศึกษาเพื่อบริการประชาชน	
	8. สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ	76,948,300
	8.1 ความร่วมมือทางวิชาการเครือข่ายมหาวิทยาลัยที่นับถือศาสนาอิสลาม	
	8.2 โครงการความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาไทย	
	8.3 การเดินทางไปราชการต่างประเทศ	
	9. สำนักติดตามและประเมินผลอุดมศึกษา	701,900
	9.1 สำนักติดตามและประเมินผลอุดมศึกษา	
	10. สำนักนิติการ	1,000,000
	10.1 โครงการศึกษาวิเคราะห์การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการอุดมศึกษา	
	11. สถาบันวิจัยจุฬาลงกรณ์	1,271,578,500
	11.1 โครงการวิจัยของสถาบันวิจัยจุฬาลงกรณ์	
	11.2 โครงการสถาบันวิจัยจุฬาลงกรณ์	
	11.3 ค่าครุภัณฑ์	
	11.4 การจัดตั้งศูนย์วิจัยศึกษาและบำบัดโรคมะเร็ง	

ตาราง 2 (ต่อ)

แผนงาน/กลยุทธ์	โครงการปี 2552 - 2553	งบประมาณ (บาท)
	11.5 โครงการศูนย์โรคลมชัก	
	12. สำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษาและการวิจัย ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สบว.)	642,615,000
	12.1 พัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัย ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
	13. สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT)	95,000,000
	13.1 สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย	
	14. สำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการศึกษา (UniNet)	1,995,640,000
	14.1 ค่าใช้จ่ายบุคลากร	
	14.2 โครงการเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการศึกษา	
	14.3 โครงการเครือข่ายห้องสมุดมหาวิทยาลัย ไทย	
	15.โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย(TCU)	25,000,000
	15.1 โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย	
	16. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	5,200,000
	16.1 โครงการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ ภาครัฐของ สกอ.	
	17. หน่วยตรวจสอบภายใน	600,000
	17.1 ดำเนินงานหน่วยตรวจสอบภายใน	
	17.2 รายงานอื่นหน่วยตรวจสอบภายใน	
	18. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี	103,658,100
	18.1 โครงการพัฒนาบุคลากร	

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

จากตาราง 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการ
อุดมศึกษาตามนโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา
ไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีการดำเนินงานครอบคลุม จำนวน
3 ยุทธศาสตร์ ทั้งหมด จำนวน 69 โครงการโดยได้รับงบประมาณจัดสรรรวมจากหน่วยงานที่
รับผิดชอบ 18 หน่วยงาน จำนวน 6,835,215,600 บาท

**ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายการ
ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความ
เป็นเลิศฯ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ**

การศึกษาผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบายการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศฯ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีดังนี้

ระดับอาชีวศึกษา

1. ในด้านบุคลากรบางสถานศึกษาบุคลากรในสถานศึกษามีจำกัด บางแห่งมีผู้อำนวยการเพียงท่านเดียว ไม่มีรองผู้อำนวยการ ข้าราชการครูก็น้อย มีครูจ้างสอนแต่ยังไม่ได้รับการบรรจุ และพนักงานราชการต้องการสวัสดิการที่ดีกว่าจึงไปสอบเปลี่ยนงานใหม่ที่มั่นคงกว่าเป็นผลเสียกับทางราชการ ข้อเสนอแนะควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลอัตรากำลัง ควรตรวจสอบข้อมูลอัตรากำลังของสถานศึกษาอย่างรอบคอบ พิจารณาการจัดอัตรากำลังให้สถานศึกษาให้เพียงพอ ทั้งสายบริหารสายผู้สอน และสายสนับสนุนพร้อมทั้งการจัดอบรมบุคลากรส่งเสริมให้บุคลากรได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

2. การประกันคุณภาพการศึกษาส่วนใหญ่ผ่านการประเมินจาก สมศ. แต่มีสถานศึกษาบางแห่งติดเงื่อนไขซึ่งดำเนินการแก้ไขแล้วอยู่ระหว่างรอผลการประเมินรอบที่ 2 ข้อเสนอแนะควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงพัฒนาให้สถานศึกษาให้ผ่านเกณฑ์โดยให้สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินเป็นต้นแบบ

3. การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ สถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดการวางแผนเรื่องการวัดและประเมินผล การเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนควบคู่ไปกับการดำเนินกิจกรรม ข้อเสนอแนะควรพัฒนานโยบายการปลูกฝังคุณธรรมโดยให้มีกระบวนการ ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา อีกทั้งควรมีการประเมินสถานศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการกระตุ้นสถานศึกษาให้เห็นความสำคัญในการบ่มเพาะลักษณะและพฤติกรรมที่ดีให้กับนักเรียน นักศึกษา และเน้นการยกย่องเชิดชูเกียรติให้กับผู้กระทำความดีและศึกษาวิจัยถึงปัจจัยที่ทำให้การพัฒนาคุณธรรมประสบผลสำเร็จ และเผยแพร่กรณีตัวอย่างต้นแบบสถานศึกษาที่ดี และเด็กดีมีคุณธรรม อย่างต่อเนื่องและกว้างขวาง

4. สถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก เช่น วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยการอาชีพหรือวิทยาลัยที่จัดตั้งใหม่ ไม่มียานพาหนะ ในการดำเนินงานต่างๆ ส่วนสถานศึกษาขนาดใหญ่ ที่มีจำนวน

นักเรียนนักศึกษาจำนวนมาก เช่นวิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยอาชีวศึกษา อาครเรียน โรงฝึกงานไม่เพียงพอ อาคารสถานที่ เกิดความชำรุดทรุดโทรมไม่มีงบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซม หรืองบประมาณในการก่อสร้างเพิ่ม และไม่มีงบประมาณในการซ่อมบำรุง และไม่คอยได้รับจัดสรรครุภัณฑ์ใหม่และทันสมัย ข้อเสนอแนะควรการจัดสรรงบประมาณควรมีการสำรวจข้อมูลของสถานศึกษาให้ทั่วถึง เช่น ครุภัณฑ์อาคารสิ่งก่อสร้าง ยานพาหนะและจำนวนผู้เรียนและควรจัดให้ตรงกับ ความต้องการของสถานศึกษาและสอดคล้องกับภารกิจของสถานศึกษา พิจารณาให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาที่ขาดแคลนปัจจัยพื้นฐานได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาเป็นอันดับแรก เช่น การขาดแคลนระบบน้ำประปา

5. การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษายังมีปริมาณไม่เพียงพอและยังไม่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของประเทศการผลิตและพัฒนากำลังคน ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา กว่าร้อยละ 70 ศึกษาต่อระดับปริญญาตรีทำให้ขาดแคลนกำลังคนระดับกลางอย่างต่อเนื่อง ผู้สำเร็จขาดคุณลักษณะด้านความรู้ทักษะที่จำเป็นเนื่องจากไม่เน้นการฝึกปฏิบัติและสมรรถนะทางวิชาชีพ และความเชื่อมโยงกับสถานประกอบการมากเท่าที่ควร ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของภาคผู้ใช้ อีกทั้งภาพลักษณ์ เจตคติและค่านิยมต่อการเรียนอาชีวศึกษาไม่ดี ค่าตอบแทน และการยอมรับผู้เรียนอาชีวศึกษาในสังคมต่ำ

ข้อเสนอแนะควรส่งเสริมภาพลักษณ์และการเรียนอาชีวศึกษาและการผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอสอดคล้องกับความต้องการแรงงานของประเทศ ส่งเสริมให้ผู้จบการศึกษามีสมรรถนะสูงมีขีดความสามารถในการแข่งขันได้ ให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง เพิ่มค่าตอบแทน ส่งเสริมระบบแนะแนวอาชีวศึกษาให้เชื่อมโยงกับค่านิยมการทำงาน และการประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจ อีกทั้งพัฒนาคุณภาพมาตรฐานอาชีวศึกษาให้สามารถผลิตกำลังที่มีความรู้ ความสามารถทั้งเชิงวิชาการและวิชาชีพมีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะในการประกอบอาชีพ เป็นกำลังคนฐานความรู้ช่างเทคนิคที่มีฝีมือ และนักเทคโนโลยีที่เชี่ยวชาญ มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนลักษณะนิสัยการทำงานสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ ตลอดจนส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมเป็นแกนหลักในการจัดการอาชีวศึกษารวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาลักษณะทวิภาคี และสหกิจศึกษาให้มากขึ้น

ระดับอุดมศึกษา

1. การศึกษาไทยทุกระดับรวมทั้งระดับอุดมศึกษาดำเนินอยู่ในสภาวะวิกฤต ทำให้ไม่สามารถสร้างองค์ความรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมปัจจุบันที่มีความซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ขาดการพิจารณาองค์รวมที่เชื่อมโยงเป็นระบบ และประสานสัมพันธ์

กับชุมชนรวมทั้งการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้และประสบการณ์จากชีวิตการทำงาน ข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 การปฏิรูปการศึกษารอบสอง ควรเป็นการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ เชื่อมโยงกับการศึกษาทุกระดับ โดยอุดมศึกษาต้องมีส่วนเข้าไปช่วยเหลือการศึกษาระดับอื่นๆ โดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีเป้าหมายหลักเพื่อนำพาชาติให้พ้นวิกฤต และอุดมศึกษาควรเป็นขุมกำลังทางวิชาการ

1.2 สถาบันอุดมศึกษาจะต้องเอาความรู้ปัญญาเป็นที่ตั้ง ศึกษาและรับรู้ความต้องการของสังคม มีกลไกเชื่อมโยงกับสังคม เป็นส่วนหนึ่งของสังคม สามารถปรับตัวเข้ากับสังคม และสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้เป็นอย่างดี

1.3 ควรมีโครงสร้างในสถาบันอุดมศึกษาที่ทำให้นักวิชาการสามารถทำงานเชิงระบบ และมีความก้าวหน้าได้ เช่น มีสถาบันวิจัยระบบการศึกษา มีสถาบันวิจัยนโยบายสาธารณะและยุทธศาสตร์ มีสถาบันวิจัยเพื่อชุมชนและท้องถิ่น และสถาบันการเรียนรู้เพื่อปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ เพื่อนำการเปลี่ยนแปลงระบบอุดมศึกษาให้เป็นเครื่องมือทางปัญญาของสังคม และเชื่อมโยงกับความจริงทางสังคม

1.4 คณะกรรมการการอุดมศึกษาต้องมีบทบาทสำคัญที่ปรับระบบอุดมศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบต่างๆ ของสังคมได้ และอุดมศึกษาต้องขับเคลื่อนสังคมด้วยความรู้ เป็นสะพานเชื่อมโยงและถ่ายทอดองค์ความรู้จากที่ต่างๆ ในโลก และมีกลยุทธ์ในการก้าวเข้าไปในเวทีโลกได้นอกจากนั้นอุดมศึกษาต้องเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง จนถึงระดับชุมชนรวมทั้งการสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน

1.5 สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในทุกระดับการศึกษา ตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษา และการนำระบบการบริหารจัดการที่ดีมาดำเนินการผลิตและพัฒนาครูอาจารย์ที่มีคุณภาพที่สามารถเป็นผู้จัดการความรู้แก่สถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าประสงค์ของชาติ

1.6 ระบบการปฏิรูปจะขับเคลื่อนด้วยความรู้เชิงระบบที่บูรณาการ มีความเข้าใจระบบอย่างแท้จริง ในฐานะอุดมศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของสังคม การสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่มสามารถสร้างความเป็นเลิศของตัวเองได้ดี เช่น กลุ่มที่เน้นการเรียนการสอนสามารถวิจัยเรื่องการเรียนรู้ที่ใช้ประโยชน์ และสามารถเชื่อมโยงสู่ชุมชนและสังคม

2. สถาบันอุดมศึกษาไทยยังไม่สามารถเทียบกับระดับสากลได้ ข้อเสนอแนะควร เร่งรัดส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาสู่ระดับสากล โดยเฉพาะสถาบันที่มีความ

พร้อมให้เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลก (World Class University) รวมทั้งเร่งรัดให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งเป็นสถาบันเน้นการวิจัยและเป็นแหล่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ

3. การผลิตบุคลากรระดับอุดมศึกษายังไม่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ข้อเสนอแนะควรส่งเสริมสหกิจศึกษา การผลิตและการพัฒนากำลังคนระดับอุดมศึกษาที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของประเทศโดยเฉพาะสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีคุณภาพ

4. คณาจารย์และบุคลากรอุดมศึกษาที่มีความรู้ระดับปริญญาเอกยังไม่เพียงพอ รวมทั้งขาดประสบการณ์ในการวิจัย ข้อเสนอแนะควรส่งเสริมการผลิตและพัฒนาอาจารย์และบุคลากรอุดมศึกษา ให้มีความรู้ในระดับปริญญาเอกอย่างเพียงพอกับความต้องการควบคู่กับการพัฒนางานวิจัย และการสร้างองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง

5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมการจัดการอุดมศึกษาของเอกชนยังมีน้อย อีกทั้งสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งยังไม่สามารถเป็นศูนย์บริการเครือข่ายทางวิชาการให้แก่สถานศึกษาอื่นๆ ได้ ข้อเสนอแนะควรส่งเสริมและขยายการมีส่วนร่วมการจัดการอุดมศึกษาของเอกชน ทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ และส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันที่มีศักยภาพและเป็นศูนย์บริการเครือข่ายทางวิชาการให้แก่สถานศึกษาทุกระดับ/ประเภท ทั้งการศึกษาปฐมวัย การศึกษาเฉพาะทางทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบ การศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย